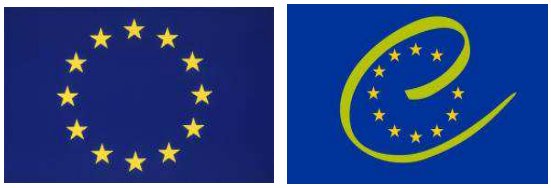
Biuletyn Europejski nr 11(34)/2016*

Spis treści

Informacje 2

Nowe akty prawne UE 3

Orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości UE 6

Ochrona środowiska 6

Ochrona zdrowia 11

Podatki 12

Usługi pocztowe 13

Zamówienia publiczne 14

Orzeczenia Europejskiego Trybunału Praw Człowieka 15

* Biuletyn opracowywany przez Wydział VII Prawa Europejskiego w Biurze Orzecznictwa NSA stanowi informację o wybranych aktach prawnych Unii Europejskiej i orzeczeniach Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz aktach prawnych Rady Europy i orzeczeniach Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, mogących mieć znaczenie dla orzecznictwa sądów administracyjnych; jest dostępny w bazie CBOIS oraz na stronie http://www.nsa.gov.pl/biuletyn-europejski.php.

Informacje

- 16 listopada 2016 r. KE przedstawia wniosek w sprawie ustanowienia unijnego systemu informacji o podróży oraz zezwoleń na podróż (ETIAS). System ten ma służyć zwiększeniu kontroli bezpieczeństwa osób zwolnionych z obowiązku wizowego. Jest to kolejny krok w stronę zwiększenia bezpieczeństwa wewnętrznego Europy. ETIAS pozwoli zgromadzić informacje dotyczące wszystkich podróżujących do Unii Europejskiej, umożliwiające przeprowadzanie z wyprzedzeniem kontroli w zakresie nielegalnej migracji oraz kontroli bezpieczeństwa. System ten przyczyni do skuteczniejszego zarządzania granicami zewnętrznymi UE i zwiększy bezpieczeństwo wewnętrzne, ułatwiając jednocześnie legalne podróżowanie przez granice strefy Schengen.

- 17 listopada 2016 r. KE przekazała na mocy art. 258 TFUE sprawę przeciwko Polsce do TSUE w zakresie mobilności i transportu. Sprawa ta dotyczy implementacji dyrektywy Rady 96/53/WE w sprawie maksymalnego obciążenia i maksymalnych wymiarów dla niektórych pojazdów drogowych. Powodem skierowania skargi jest ograniczenie przez polskie przepisy swobody korzystania ze swojej sieci drogowej w stosunku do pojazdów ciężarowych o nacisku osi wynoszącym ponad 8 lub 10 ton, nawet jeżeli pojazdy te spełniają unijne normy. Pojazdy te muszą uzyskać specjalne zezwolenie od właściwych zarządców dróg na użytkowanie dróg drugorzędnych, nawet wówczas, gdy pojazdy te załadowane są zgodnie z unijnymi przepisami, a zatem powinny móc korzystać z tych dróg bez konieczności ubiegania się o dodatkowe zezwolenia. System ten generuje zatem poważne obciążenia dla przewoźników i stanowi przeszkodę w prawidłowym funkcjonowaniu wewnętrznego rynku transportu.

Nowe akty prawne UE

[*) Podane informacje stanowią wybór nowych aktów prawnych UE we wskazanym miesiącu]

- Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2016/2002 z dnia 8 listopada 2016 r. zmieniająca załącznik E do dyrektywy Rady 91/68/EWG, załącznik III do decyzji Komisji 2010/470/UE i załącznik II do decyzji Komisji 2010/472/UE dotyczące handlu owcami i kozami oraz nasieniem owiec i kóz, a także ich przywozu do Unii, w odniesieniu do zasad zapobiegania niektórym pasażowalnym gąbczastym encefalopatiom, ich kontroli i zwalczania (notyfikowana jako dokument nr C(2016) 7026) (Tekst mający znaczenie dla EOG). (Dz. Urz. z 2016 r. Nr L 308, s. 29–58)

- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2016/1997 z dnia 15 listopada 2016 r. zmieniające rozporządzenie wykonawcze (UE) nr 808/2014 w odniesieniu do zmiany programów rozwoju obszarów wiejskich i monitorowania działań wspierających integrację obywateli państw trzecich, a także mające na celu sprostowanie tego rozporządzenia. Rozporządzenie wchodzi w życie dnia 23 listopada 2016 r. (Dz. Urz. z 2016 r. Nr L 308, s. 5–7)

- Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2016/2009 z dnia 15 listopada 2016 r. w sprawie zatwierdzenia programów szczepień przeciwko chorobie guzowatej skóry bydła przedłożonych przez państwa członkowskie (notyfikowana jako dokument nr C(2016) 7219) (Tekst mający znaczenie dla EOG). (Dz. Urz. z 2016 r. Nr L 310, s. 66–68)

- Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2016/2008 z dnia 15 listopada 2016 r. dotycząca środków kontroli w zakresie zdrowia zwierząt w odniesieniu do choroby guzowatej skóry bydła w niektórych państwach członkowskich (notyfikowana jako dokument nr C(2016) 7023) (Tekst mający znaczenie dla EOG). (Dz. Urz. z 2016 r. Nr L 310, s. 51–65)

- Rozporządzenie Komisji (UE) 2016/2015 z dnia 17 listopada 2016 r. w sprawie wykonania rozporządzenia (WE) nr 808/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącego statystyk Wspólnoty w sprawie społeczeństwa informacyjnego (Tekst mający znaczenie dla EOG). Rozporządzenie wchodzi w życie dnia 8

grudnia 2016 r. (Dz. Urz. z 2016 r. Nr L 312, s. 1–20)

- Decyzja Rady (UE) 2016/2025 z dnia 8 listopada 2016 r. w sprawie mianowania trzech członków i dwóch zastępców członka Komitetu Regionów zaproponowanych przez Rzeczpospolitą Polską. (Dz. Urz. z 2016 r. Nr L 313, s. 23–24)

- Rozporządzenie Komisji (UE) 2016/2029 z dnia 10 listopada 2016 r. zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 338/97 w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi. Rozporządzenie wchodzi w życie dnia 26 listopada 2016 r. (Dz. Urz. z 2016 r. Nr L 316, s. 1–93)

- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2016/1956 z dnia 4 listopada 2016 r. zmieniające załącznik I do rozporządzenia Rady (EWG) nr 2658/87 w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej. Rozporządzenie wchodzi w życie dnia 29 listopada 2016 r. (Dz. Urz. z 2016 r. Nr L 301, s. 5–5)

- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2016/1963 z dnia 9 listopada 2016 r. zmieniające rozporządzenie wykonawcze (UE) 2015/2378 w odniesieniu do standardowych formularzy i ustaleń językowych stosowanych w związku z dyrektywami Rady (UE) 2015/2376 i (UE) 2016/881. Rozporządzenie wchodzi w życie dnia 30 listopada 2016 r. (Dz. Urz. z 2016 r. Nr L 303, s. 4–6)

- Decyzja Rady (UE) 2016/1973 z dnia 8 listopada 2016 r. dotycząca przyjęcia stanowiska Rady w sprawie projektu budżetu korygującego nr 5 Unii Europejskiej na rok budżetowy 2016. (Dz. Urz. z 2016 r. Nr L 304, s. 6–6)

- Decyzja Rady (UE) 2016/1972 z dnia 8 listopada 2016 r. dotycząca przyjęcia stanowiska Rady w sprawie projektu budżetu korygującego nr 4 Unii Europejskiej na rok budżetowy 2016. (Dz. Urz. z 2016 r. Nr L 304, s. 5–5)

- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2016/1978 z dnia 11 listopada 2016 r. w sprawie zatwierdzenia substancji podstawowej olej słonecznikowy, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 dotyczącym wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin, oraz w sprawie zmiany załącznika do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 540/2011 (Tekst mający znaczenie dla EOG).

Rozporządzenie wchodzi w życie dnia 2 grudnia 2016 r. (Dz. Urz. z 2016 r. Nr L 305, s. 23–25)

- Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2016/1950 z dnia 4 listopada 2016 r. w sprawie niezatwierdzenia niektórych biobójczych substancji czynnych na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 528/2012 (Tekst mający znaczenie dla EOG). Rozporządzenie wchodzi w życie dnia 28 listopada 2016 r. (Dz. Urz. z 2016 r. Nr L 300, s. 14–18)

- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2016/1927 z dnia 4 listopada 2016 r. w sprawie szablonów planów monitorowania, raportów na temat wielkości emisji i dokumentów zgodności zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Komisji (UE) 2015/757 w sprawie monitorowania, raportowania i weryfikacji emisji dwutlenku węgla z transportu morskiego (Tekst mający znaczenie dla EOG). Rozporządzenie wchodzi w życie dnia 25 listopada 2016 r. (Dz. Urz. z 2016 r. Nr L 299, s. 1–21)

- Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2016/1943 z dnia 4 listopada 2016 r. w sprawie wykorzystania oleju parafinowego do powlekania jaj w celu kontroli liczebności populacji ptaków lęgowych, na podstawie art. 3 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 528/2012 Parlamentu Europejskiego i Rady (Tekst mający znaczenie dla EOG). Rozporządzenie wchodzi w życie dnia 25 listopada 2016 r. (Dz. Urz. z 2016 r. Nr L 299, s. 90–91)

- Sprostowanie do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 536/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie badań klinicznych produktów leczniczych stosowanych u ludzi oraz uchylenia dyrektywy 2001/20/WE (Dz.U. L 158 z 27.5.2014). Data dokumentu: 17 listopada 2016 r. (Dz. Urz. z 2016 r. Nr L 311, s. 25–25)

- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2016/1948 z dnia 7 listopada 2016 r. dostosowujące współczynnik korygujący do płatności bezpośrednich przewidziany w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do roku kalendarzowego 2016 i uchylające rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2016/1153. Rozporządzenie wchodzi w życie dnia 1 grudnia 2016 r. (Dz. Urz. z 2016 r. Nr L 300, s. 10–11)

Orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej*

[*)W przypadku wyroków TSUE publikowane fragmenty stanowią wybrane cytaty lub tezy]

Ochrona środowiska

Wyrok Trybunału (wielka izba) z dnia 8 listopada 2016 r. w sprawie C-243/15, Lesoochranárske zoskupenie VLK przeciwko Obvodný úrad Trenčín

Odesłanie prejudycjalne – Środowisko naturalne – Dyrektywa 92/43/EWG – Ochrona siedlisk przyrodniczych – Artykuł 6 ust. 3 – Konwencja z Aarhus – Udział społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostęp do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska – Artykuły 6 i 9 – Karta praw podstawowych Unii Europejskiej – Artykuł 47 – Prawo do skutecznej ochrony sądowej – Przedsięwzięcie polegające na budowie ogrodzenia – Obszar chroniony Strážovské vrchy – Postępowanie administracyjne w przedmiocie wydania pozwolenia – Organizacja ochrony środowiska – Wniosek o uznanie charakteru strony postępowania – Odrzucenie wniosku – Środek prawny

*) Wykładni art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej i art. 9 ust. 2 i 4 Konwencji o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska, podpisanej w Aarhus w dniu 25 czerwca 1998 r. i przyjętej w imieniu Wspólnoty Europejskiej decyzją Rady 2005/370/WE z dnia 17 lutego 2005 r. w zakresie, w jakim ustanawiają one prawo do skutecznej ochrony sądowej – w warunkach zapewniających szeroki dostęp do wymiaru sprawiedliwości – uprawnień, jakie organizacja ochrony środowiska spełniająca wymogi ustanowione w art. 2 ust. 5 tej konwencji wywodzi z prawa Unii, w tym przypadku z art. 6 ust. 3 dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, zmienionej dyrektywą Rady 2006/105/WE z dnia 20 listopada 2006 r., w związku z art. 6 ust. 1 lit. b) wspomnianej konwencji, należy

dokonywać w taki sposób, że w sytuacji takiej jak w postępowaniu głównym stanowią one przeszkodę dla wykładni krajowych przepisów proceduralnych, zgodnie z którą środek prawny wniesiony przeciwko decyzji o odmowie dopuszczenia do udziału w charakterze strony w postępowaniu administracyjnym w przedmiocie wydania pozwolenia na realizację przedsięwzięcia na obszarze chronionym na podstawie dyrektywy 92/43, zmienionej dyrektywą 2006/105, nie musi być koniecznie rozpoznany w toku tego postępowania, które może zostać prawomocnie zakończone przed wydaniem prawomocnego orzeczenia sądowego o statusie strony, a który podlega odrzuceniu z urzędu od momentu wydania pozwolenia, co wymaga od tej organizacji wniesienia innego środka prawnego w celu uzyskania uznania statusu strony i poddania kontroli sądowej przestrzegania przez właściwe organy krajowe ich obowiązków wynikających z art. 6 ust. 3 tej dyrektywy.

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 10 listopada 2016 r. w sprawach połączonych C-313/15 i C-530/15, Eco-Emballages SA przeciwko Sphère France SAS i inni przeciwko Ministre de l'Écologie, du Développement durable et de l'Énergie

Odesłanie prejudycjalne – Środowisko naturalne – Dyrektywa 94/62/WE – Artykuł 3 – Opakowania i odpady opakowaniowe – Pojęcie – Rolki, tuby lub cylindry, wokół których nawijane są giętkie tworzywa („wałki do nawijania”) – Dyrektywa 2013/2/UE – Ważność – Zmiana przez Komisję Europejską wykazu przykładów opakowań zawartego w załączniku I do dyrektywy 94/62/WE – Błędna wykładnia pojęcia „opakowania” – Naruszenie uprawnień wykonawczych

*) Artykuł 3 pkt 1 dyrektywy 94/62/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 1994 r. w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych, zmienionej dyrektywą 2004/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r., należy interpretować w ten sposób, że wałki do nawijania w postaci rolek, tub czy cylindrów, wokół których nawijane są giętkie tworzywa, sprzedawane konsumentom, stanowią „opakowania” w rozumieniu wskazanego przepisu.

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 17 listopada 2016 r. w sprawie C-348/15, Stadt Wiener Neustadt przeciwko Niederösterreichische Landesregierung

Odesłanie prejudycjalne – Ocena skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne – Dyrektywa 85/337/EWG – Dyrektywa 2011/92/UE – Zakres zastosowania – Pojęcie „szczególnego aktu ustawodawstwa krajowego" – Brak oceny oddziaływania na środowisko – Ostateczne zezwolenie na inwestycję – Późniejsza konwalidacja aktem ustawodawczym braku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko – Zasada współpracy – Artykuł 4 TUE

*) Artykuł 1 ust. 5 dyrektywy Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne, zmienionej dyrektywą Rady 97/11/WE z dnia 3 marca 1997 r. należy interpretować w ten sposób, że nie wyłącza on z zakresu zastosowania tej dyrektywy przedsięwzięcia, o którym mowa w przepisie ustawowym takim jak przepis analizowany w postępowaniu głównym, w myśl którego przedsięwzięcie będące przedmiotem decyzji wydanej z naruszeniem obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, w odniesieniu do której termin na wniesienie skargi o stwierdzenie nieważności już upłynął, należy uznać za dozwolone przez prawo. Prawo Unii Europejskiej sprzeciwia się takiemu przepisowi ustawowemu w zakresie, w jakim przewiduje on, że należy przyjąć fikcję, iż ocena oddziaływania na środowisko, która powinna poprzedzać takie przedsięwzięcie, została przeprowadzona.

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 23 listopada 2016 r. w sprawie C-442/14, Bayer CropScience SA-NV, Stichting De Bijenstichting przeciwko College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden

Odesłanie prejudycjalne – Środowisko naturalne – Konwencja z Aarhus – Dyrektywa 2003/4/WE – Artykuł 4 ust. 2 – Publiczny dostęp do informacji – Pojęcie „informacji dotyczących emisji do środowiska" – Dyrektywa 91/414/EWG – Dyrektywa 98/8/WE – Rozporządzenie (WE) nr 1107/2009 –

Wprowadzanie do obrotu środków ochrony roślin i produktów biobójczych – Poufność – Ochrona interesów przemysłowych i handlowych

*) Artykuł 4 ust. 2 dyrektywy 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylającej dyrektywę Rady 90/313/EWG należy interpretować w ten sposób, że okoliczność, iż wnioskodawca składający wniosek o zezwolenie na wprowadzenie do obrotu środka ochrony roślin lub produktu biobójczego nie wniósł, w ramach postępowania przewidzianego w celu uzyskania tego zezwolenia, o poufne traktowanie informacji przedłożonych w ramach tego postępowania na podstawie art. 14 dyrektywy Rady 91/414/EWG z dnia 15 lipca 1991 r. dotyczącej wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin, art. 19 dyrektywy 98/8/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 1998 r. dotyczącej wprowadzania do obrotu produktów biobójczych lub art. 33 ust. 4 i art. 63 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczącego wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylającego dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG, nie stoi na przeszkodzie temu, by właściwy organ, do którego po zamknięciu wspomnianego postępowania wpłynął wniosek o dostęp do tych informacji złożony przez osobę trzecią na podstawie dyrektywy 2003/4, zbadał sprzeciw owego wnioskodawcy wobec tego wniosku i oddalił w stosownym przypadku tenże wniosek na podstawie art. 4 ust. 2 akapit pierwszy lit. d) tej dyrektywy z tego powodu, że ujawnienie owych informacji naruszyłoby poufność informacji handlowych lub przemysłowych.

*) Artykuł 4 ust. 2 akapit drugi dyrektywy 2003/4 należy interpretować w ten sposób, że: w zakres pojęcia „emisji do środowiska” w rozumieniu tego przepisu wchodzi uwalnianie do środowiska produktów lub substancji takich jak środki ochrony roślin lub produkty biobójcze oraz substancji zawartych w tych produktach, pod warunkiem że uwalnianie to jest rzeczywiste lub przewidywalne w normalnych lub realistycznych warunkach użycia; w zakres pojęcia „informacji dotyczących emisji do środowiska” w rozumieniu wspomnianego przepisu wchodzą wskazówki dotyczące natury, składu, ilości, daty i miejsca „emisji do środowiska” tych produktów lub substancji, jak również dane dotyczące bardziej i mniej długoterminowych skutków tych emisji dla środowiska, a w szczególności informacje dotyczące

pozostałości obecnych w środowisku po zastosowaniu danego produktu oraz badania dotyczące pomiaru znoszenia rozpylanej substancji przy takim zastosowaniu, niezależnie od tego, czy dane te pochodzą z badań (semi)polowych, badań laboratoryjnych lub badań dotyczących translokacji.

*) Artykuł 4 ust. 2 akapit drugi dyrektywy 2003/4 należy interpretować w ten sposób, że w przypadku wniosku o dostęp do informacji dotyczących emisji do środowiska, których ujawnienie naruszyłoby jeden z interesów wskazanych w art. 4 ust. 2 akapit pierwszy lit. a), d), f)–h) tej dyrektywy, należy ujawnić tylko istotne dane, które mogą zostać wyciągnięte ze źródła informacji i które dotyczą emisji do środowiska, jeżeli możliwe jest oddzielenie tych danych od innych informacji zawartych w owym źródle, co powinien zweryfikować sąd odsyłający.

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 24 listopada 2016 r. w sprawie C-645/15, Bund Naturschutz in Bayern eV, Harald Wilde przeciwko Freistaat Bayern

Odesłanie prejudycjalne – Środowisko naturalne – Ocena skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne – Dyrektywa 2011/92/UE – Projekt poddany ocenie – Punkt 7 załącznika I – Umowa europejska o głównych drogach ruchu międzynarodowego (AGR) – Poszerzenie drogi o czterech pasach na odcinku krótszym niż 10 km

*) Punktu 7 lit. c) załącznika I do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko nie powinien być interpretowany w ten sposób, że przepis ten miałby obejmować swym zakresem przedsięwzięcie przebudowy drogi polegające na poszerzeniu lub przebudowie drogi o co najmniej czterech pasach, mimo że tak jak w postępowaniu głównym dotyczy ono odcinka o długości poniżej 10 km.

*) Punkt 7 lit. b) załącznika I dyrektywy 2011/92 należy interpretować w ten sposób, że „drogi szybkiego ruchu” w rozumieniu tego przepisu obejmują drogi miejskie, które odpowiadają charakterystyce technicznej określonej w definicji zawartej w pkt II. 3 załącznika II do AGR, również jeśli drogi te nie

stanowią części sieci głównych dróg ruchu międzynarodowego, którą reguluje ta umowa, lub są położone na obszarze miejskim.

*) Pojęcie „budowy” w rozumieniu pkt 7 lit. b) załącznika I do dyrektywy 2011/92 należy interpretować jako obejmujące wykonywanie wcześniej nieistniejących budowli bądź do materialną zmianę już istniejących budowli. W celu przeprowadzenia oceny, czy taką zmianę można z uwagi na zakres i warunki uznać za równoważną z taką budową, sąd odsyłający musi uwzględnić ogół cech charakterystycznych danego przedsięwzięcia, a nie tylko długość przebudowywanego odcinka czy utrzymanie pierwotnej trasy.

Ochrona zdrowia

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 10 listopada 2016 r. w sprawie C-297/15, Ferring Lægemidler A/S, działająca w imieniu Ferring BV, przeciwko Orifarm A/S

Odesłanie prejudycjalne – Znaki towarowe – Dyrektywa 2008/95/WE – Artykuł 7 ust. 2 – Produkty lecznicze – Przywóz równoległy – Podział rynków – Konieczność przepakowania produktu oznaczonego znakiem towarowym – Produkt leczniczy wprowadzony na rynek przywozu i wywozu przez właściciela znaku towarowego z tym samym rodzajem opakowań

*) Artykuł 7 ust. 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/95/WE z dnia 22 października 2008 r. mającej na celu zbliżenie ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do znaków towarowych należy interpretować w ten sposób, że właściciel znaku towarowego może sprzeciwić się ciągłej sprzedaży produktu leczniczego przez podmiot dokonujący przywozu równoległego, jeżeli ten drugi przepakował ów produkt leczniczy w nowe opakowanie zewnętrzne i ponownie opatrzył je znakiem towarowym, w sytuacji gdy, po pierwsze, dany produkt leczniczy może być sprzedawany w państwie, które jest stroną Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym z dnia 2 maja 1992 r. i do którego dokonuje się przywozu w tym samym opakowaniu co opakowanie, w którym towar ten jest sprzedawany w państwie, które jest stroną Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym

i z którego dokonuje się przywozu, oraz po drugie, gdy podmiot dokonujący przywozu nie wykazał, że towar objęty przywozem może być sprzedawany wyłącznie na ograniczonej części rynku państwa, do którego dokonuje się przywozu, czego zbadanie jest zadaniem sądu odsyłającego.

Podatki

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 10 listopada 2016 r. w sprawie C-432/15, Odvolací finanční ředitelství przeciwko Pavlínie Baštovej

Odesłanie prejudycjalne – Podatki – Podatek od wartości dodanej – Dyrektywa 2006/112/WE – Artykuł 2 ust. 1 lit. c) – Pojęcie „odpłatnego świadczenia usług” – Udostępnienie konia przez podatnika organizatorowi wyścigów konnych – Ocena zapłaty – Prawo do odliczenia kosztów związanych z przygotowaniem koni podatnika do wyścigów – Koszty ogólne związane z całością działalności gospodarczej – Załącznik III pkt 14 – Obniżona stawka podatku VAT mająca zastosowanie do umożliwienia korzystania z obiektów sportowych – Zastosowanie do prowadzenia stajni wyścigowej – Transakcja stanowiąca jedno świadczenie lub kilka niezależnych świadczeń

*) Artykuł 2 ust. 1 lit. c) dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej należy interpretować w ten sposób, że nie stanowi odpłatnego świadczenia usług w rozumieniu tego przepisu udostępnienie konia przez jego właściciela, będącego podatnikiem podatku od wartości dodanej, organizatorowi wyścigu konnego, aby koń brał udział w owym wyścigu, jeżeli nie skutkuje ono wypłatą premii za udział lub innego bezpośredniego wynagrodzenia i tylko właściciele koni, które zostaną sklasyfikowane na odpowiednim miejscu w wyścigu otrzymują z góry ustaloną nagrodę. Natomiast takie udostępnienie konia stanowi odpłatne świadczenie usług, jeżeli skutkuje wypłatą przez organizatora wynagrodzenia niezależnego od sklasyfikowania danego konia w wyścigu.

*) Dyrektywę 2006/112 należy interpretować w ten sposób, że prawo do odliczenia podatku od wartości dodanej naliczonego w ramach transakcji

dotyczących przygotowania i udziału w wyścigach koni należących do podatnika, który hoduje i trenuje własne i cudze konie wyścigowe, przysługuje na tej podstawie, że koszty tych transakcji są zawarte w ogólnych kosztach związanych z jego działalnością gospodarczą, pod warunkiem że koszty poniesione na każdą z danych transakcji wykazują bezpośredni i ścisły związek z całością tej działalności. Może tak być, jeżeli tak poniesione koszty dotyczą koni wyścigowych faktycznie przeznaczonych do sprzedaży lub jeżeli udział tych koni w wyścigach z obiektywnego punktu widzenia stanowi środek promowania działalności gospodarczej, czego zweryfikowanie w danym wypadku należy do sądu odsyłającego.

Jeżeli takie prawo do odliczenia istnieje, nagroda ewentualnie uzyskana przez podatnika za miejsce zajęte przez jednego z jego koni w wyścigu nie powinna być uwzględniona w podstawie opodatkowania podatkiem od wartości dodanej.

*) Artykuł 98 dyrektywy 2006/112 w związku z pkt 14 załącznika III do tej dyrektywy należy interpretować w ten sposób, że jedna usługa złożona z kilku cząstkowych świadczeń, mianowicie trenowania koni, korzystania z obiektów sportowych, pobytu koni w stajni, wyżywienia i innego rodzaju opieki nad końmi, może zostać objęta obniżoną stawką podatku od wartości dodanej, jeżeli korzystanie z obiektów sportowych w rozumieniu pkt 14 załącznika III do tej dyrektywy i trenowanie koni stanowią dwa równoważne elementy tego złożonego świadczenia lub jeżeli trenowanie koni stanowi główny element owego świadczenia, czego zweryfikowanie należy do sądu odsyłającego.

Usługi pocztowe

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 16 listopada 2016 r. w sprawie C-2/15, DHL Express (Austria) GmbH przeciwko Post-Control-Kommission, Bundesminister für Verkehr, Innovation und Technologie

Odesłanie prejudycjalne – Dyrektywa 97/67/WE – Artykuł 9 – Usługi pocztowe w Unii Europejskiej – Obowiązek współfinansowania kosztów operacyjnych organu regulacyjnego sektora pocztowego – Zakres

*) Artykuł 9 ust. 2 akapit drugi tiret czwarte dyrektywy 97/67/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 1997 r. w sprawie wspólnych zasad rozwoju rynku wewnętrznego usług pocztowych Wspólnoty oraz poprawy jakości usług, zmienionej dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/6/WE z dnia 20 lutego 2008 r., należy interpretować w ten sposób, że nie stoi on na przeszkodzie uregulowaniu prawa krajowego, takiemu jak stanowiące przedmiot sporu w postępowaniu głównym, które obowiązek współfinansowania funkcjonowania krajowego organu regulacyjnego sektora pocztowego nakłada na wszystkich operatorów świadczących usługi pocztowe, łącznie z tymi, którzy nie świadczą usług pocztowych należących do zakresu usług powszechnych.

Zamówienia publiczne

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 10 listopada 2016 r. w sprawie C-199/15, Ciclat Soc. Coop. przeciwko Consip SpA, Autorità per la Vigilanza sui Contratti pubblici di lavori, servizi e forniture

Odesłanie prejudycjalne – Dyrektywa 2004/18/WE – Artykuł 45 – Artykuły 49 TFUE i 56 TFUE – Zamówienia publiczne – Warunki wykluczenia z postępowania w sprawie udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi – Zobowiązania dotyczące opłacania składek na ubezpieczenie społeczne – Jednolity dokument dotyczący prawidłowego wypełnienia obowiązków w zakresie składek na ubezpieczenie społeczne – Uzupełnienie braków

*) Artykuł 45 dyrektywy 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi należy interpretować w ten sposób, że nie sprzeciwia się on uregulowaniu krajowemu takiemu jak sporne w postępowaniu głównym, które zobowiązuje organ zamawiający do uznania za podstawę wykluczenia naruszenie w dziedzinie płatności składek na ubezpieczenie społeczne, stwierdzone w zaświadczeniu, o które wystąpiła z urzędu instytucja zamawiająca i które zostało wydane przez zakłady ubezpieczenia społecznego, o ile

naruszenie to istniało w chwili przystąpienia do przetargu, nawet wówczas, gdy nie istniało ono już w chwili udzielenia zamówienia lub kontroli przeprowadzonej z urzędu przez organ zamawiający.

Orzeczenia Europejskiego Trybunału Praw Człowieka

[*) Podstawę opracowania not dotyczących orzeczeń ETPC stanowią noty informacyjne MSZ oraz informacje zawarte w bazie HUDOC]

Wyrok (Izba) z dnia 27 października 2016 r. w sprawie Kanaginis przeciwko Grecji (skarga nr 27662/09)

Naruszenie art. 1 Protokołu nr 1 do EKPC – ochrona własności – postępowanie o zwrot wywłaszczonej nieruchomości oparte na błędnym obliczeniu wartości wywłaszczonej dziesiątki lat wcześniej nieruchomości

Obywatel Grecji Themistoklis Kanaginis był właścicielem działki, która w 1976 r. została wywłaszczona ze względu na konieczność przeprowadzenia wykopalisk archeologicznych. Themistoklis Kanaginis otrzymał wówczas odszkodowanie za wywłaszczenie w wysokości odpowiadającej, w przeliczeniu, ok. 23 tys. euro (przed wywłaszczeniem nieruchomość jako parking przynosiła mu zysk w wysokości odpowiadającej ok. 20 euro miesięcznie). Po zakończeniu wykopalisk T. Kanaginis wniósł o zwrot nieruchomości, jako że wywłaszczenie nie służyło dłużej żadnemu celowi w interesie publicznym. Władze greckie zażądały w związku z tym zwrotu rekompensaty za wywłaszczenie, przekalkulowanej wyłącznie w oparciu o średni roczny wskaźnik cen konsumpcyjnych, co dało w sumie, po dwukrotnym przeliczeniu, kwotę ponad 650 tys. euro. Wartość rynkowa nieruchomości została wyceniona na 255 tys. euro. Skarżący uznał to za nadmierny ciężar, jak również naruszenie prawa do ochrony własności zagwarantowanego w konstytucji Grecji oraz EKPC. Drogę krajową wyczerpał przez zaskarżenie decyzji do właściwych organów oraz do Rady Stanu, która oddaliła jego wniosek.

W skardze do ETPC T. Kanaginis zarzucił, że wyliczenie opłaty za zwrot nieruchomości nie było należycie proporcjonalne w stosunku do kwoty, jaką sam uzyskał w ramach odszkodowania za

wywłaszczenie, co tym samym stanowiło naruszenie jego prawa do ochrony własności chronionego w art. 1 Protokołu nr 1 do Konwencji.

Trybunał uznał, że ingerencja w prawo do poszanowania własności wynikała stąd, że wywłaszczona nieruchomość nie mogła wrócić do skarżącego ze względu na ogromną wysokość opłaty, którą skarżący musiałby odprowadzić do Skarbu Państwa za zwrot. Skarżący posiada wyrok sądowy (Rady Stanu) dający mu podstawę do odzyskania wywłaszczonej nieruchomości, stąd jego roszczenie wchodzi w zakres stosowania art. 1 protokołu nr 1 jako rozsądna ekspetatywa uzyskania mienia.

Trybunał zgodził się ze stroną rządową, że zwrot wywłaszczonej nieruchomości nie może odbywać się ze szkodą dla interesu publicznego, a państwo ma prawo dokonać ponownego oszacowania wartości nieruchomości, która została wywłaszczona za odszkodowaniem wiele lat temu (w omawianej sprawie miało to miejsce ponad 30 lat wcześniej). Wyliczenie takiej opłaty za zwrot musi być jednak racjonalne i uzasadnione. Trybunał zgodził się także z argumentem rządu, zgodnie z którym wskaźnik cen konsumenckich jest prostym i obiektywnym kryterium pozwalającym na wyliczenie należnej opłaty za zwrot. Jednakże jest to kryterium raczej abstrakcyjne i nie powinno być w takiej sytuacji kryterium jedynym, co podnosił w skardze skarżący. Wskaźnik cen konsumpcyjnych ma charakter ogólny i odnosi się do sytuacji gospodarczej całego kraju, nie uwzględniając szczególnych uwarunkowań konkretnej nieruchomości oraz rynku nieruchomości w danym przedziale czasowym (np. ceny nieruchomości położonych w tej samej dzielnicy). Stosowanie wyłącznie takiego kryterium jest niewystarczająco elastyczne i w omawianej sprawie doprowadziło do absurdalnej sytuacji, w której skarżący miał wnieść opłatę za zwrot nieruchomości w wysokości nieomalże trzykrotnie przekraczającej aktualną rynkową wartość tej nieruchomości (wyliczoną na ok. 255 tys. euro wedle dokumentów notarialnych oraz szacunków organów podatkowych, które przedstawił skarżący).

Trybunał uznał, że kryteria zastosowane przez władze greckie w sprawie skarżącego naruszyły sprawiedliwą równowagę, która powinna zostać zachowana pomiędzy wymogami interesu publicznego a indywidualnym interesem skarżącego w ochronie jego prawa do poszanowania mienia. W związku z tym orzekł, że Grecja naruszyła art. 1 Protokołu nr 1 do Konwencji.

Wyrok (Wielka Izba) z dnia 8 listopada 2016 r. w sprawie Magyar Helsinki Bizottság przeciwko Węgrom (skarga nr 18030/11)

Naruszenie art. 10 EKPC – wolność wypowiedzi w aspekcie – prawo do otrzymywania i przekazywania informacji – odmowa udzielenia organizacji pozarządowej informacji na temat czynności obrońców z urzędu w postępowaniu karnym

W 2008 r. węgierska organizacja pozarządowa (odpowiednik Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka), prowadząca badania potrzebne do analizy systemu funkcjonowania i jakości obrony z urzędu w węgierskim karnym wymiarze sprawiedliwości, zwróciła się do wybranych wydziałów policji o udzielenie odpowiednich informacji, na które składały się imiona i nazwiska obrońców powoływanych przez te wydziały do obrony z urzędu oraz liczba spotkań, które obrońcy ci odbywali w skali roku. Organizacja powołała się na ustawę z 1992 r. o dostępie do informacji publicznej. Nie udzielono jej jednak informacji, ponieważ węgierskie organy władzy uznały wskazane dane za dane o charakterze osobowym, a zatem dane poufne. Drogę krajową wyczerpano poprzez postępowanie sądowe, w ramach którego w 2009 r. w drugiej instancji uchylono korzystny dla skarżącej organizacji pierwotny wyrok, argumentując, że obrońcy publiczni, mimo iż realizują konstytucyjne prawo do obrony, nie pełnią w ramach swych czynności zadań o charakterze interesu publicznego i tym samym nie podlegają regulacjom o informacji publicznej, a ich nazwiska podlegają ochronie danych osobowych. Wyrok ten podtrzymał Sąd Najwyższy w postępowaniu kasacyjnym w 2010 r.

W skardze do ETPC skarżąca organizacja zarzuciła, że w ten sposób zostało naruszone jej prawo do otrzymywania i przekazywania informacji, chronione w art. 10 EKPC jako aspekt prawa do wolności wypowiedzi.

Trybunał zgodził się, że art. 10 EKPC może być interpretowany jako prawo do dostępu do informacji. Stwierdził, że wolność wypowiedzi rozciąga się również na prawo otrzymywania i rozpowszechniania informacji na ważne tematy zainteresowania publicznego. Bezsprzecznie działalność pozarządowej organizacji na rzecz praw człowieka i prowadzona przez nią analiza

funkcjonowania karnego wymiaru sprawiedliwości oraz skuteczności obrony świadczonej z urzędu należą do sfery takich informacji, a zatem art. 10 EKPC ma zastosowanie w sprawie.

Zdaniem Trybunału odmowa udzielenia skarżącej informacji przez władze krajowe stanowiła ingerencję w samą istotę prawa do otrzymywania informacji publicznych i art. 10 EKPC. Była to jednak ingerencja przewidziana przez prawa i dokonana w uzasadnionym celu.

Odnosząc się do kwestii uznania przez władze krajowe danych na temat obrońców z urzędu, w tym ich imion i nazwisk, za dane osobowe niepodlegające ujawnieniu, ETPC stwierdził, że działalność zawodowa obrońców publicznych nie może zostać uznana za sprawę prywatną. Zdaniem Trybunału informacje, o których udostępnienie wniosła skarżąca organizacja, nie dotyczyły reprezentacji prawnej lub konsultacji prowadzonych z konkretnymi klientami, lecz miały charakter ogólny i częściowo zanonimizowany (liczba odbytych spotkań w określonym przedziale czasowym). Informacje te nie miały charakteru prywatnego i były dostępne – jakkolwiek w innej postaci – publicznie za pomocą innych kanałów informacji (wykazy obrońców, wokandy sądowe itp.). Ponadto, rząd węgierski nie wykazał, w jaki sposób udostępnienie tych danych przez policję dla skarżącej organizacji we wskazanym przez nią celu wpływałoby na prywatność osób wykonujących czynności obrońcy z urzędu.

W szczególności ETPC dokonał analizy w zakresie tego, czy odmowa udzielenia informacji przez organy władzy była proporcjonalna do realizowanego w ten sposób celu (tj. ochrony prawa obrońców z urzędu do zachowania poufności ich danych). Badania prowadzone przez skarżącą organizację dotyczyły kwestii o kluczowym znaczeniu w demokratycznym społeczeństwie – funkcjonowania obrony z urzędu w karnym wymiarze sprawiedliwości, co jest ściśle połączone z prawem do sprawiedliwego rozstrzygnięcia chronionym przez EKPC. Każda krytyka lub sugestia poprawy w tej mierze musi być zatem postrzegana jako przedmiot uprawnionego zainteresowania publicznego. Obawa, że obrońcy z urzędu wybierani są ciągle z takiego samego, wąskiego grona, a tym samym nie będą kwestionować decyzji organów śledczych, aby nie tracić przyszłych zleceń, ma podstawowe znaczenie dla ochrony praw podstawowych obywateli i zasadnie miała stać się przedmiotem analizy skarżącej organizacji.

Trybunał uznał, że udzielenie wnioskowanych informacji w żadnej mierze nie naruszyłoby praw osobistych zainteresowanych obrońców, w tym prawa do prywatności. Mimo że informacje te zawierały dane osobowe, to nie wykraczały poza dane dostępne i dotyczące sfery publicznej. W związku z tym ETPC stwierdził, że rząd węgierski nie przedstawił przekonujących argumentów na uzasadnienie proporcjonalności zaskarżonej ingerencji jako ingerencji „niezbędnej w demokratycznym społeczeństwie".

Zdaniem ETPC ograniczenie praw skarżącej organizacji nie było więc ani proporcjonalne, ani uzasadnione. Większością głosów (15 do 2) Trybunał stwierdził, że w sprawie doszło do naruszenia art. 10 EKPC.

Wyrok (Izba) z dnia 11 listopada 2016 r. w sprawie Karapetyan i in. przeciwko Armenii (skarga nr 59001/08)

Naruszenie art. 10 EKPC – wolność wypowiedzi – zwolnienie ormiańskich pracowników służby cywilnej krytykujących rząd

Vladimir Karepetyan i troje innych skarżących to Ormianie mieszkający w Erewaniu. W odnośnym czasie zajmowali wysokie stanowiska w armeńskim Ministerstwie Spraw Zagranicznych. Zostali odwołani z urzędów po wydaniu przez nich publicznego oświadczenia krytykującego rząd w związku z następstwami wyborów prezydenckich w lutym 2008 r. Wówczas to (przegrany) kandydat opozycji ogłosił sfałszowanie wyborów, a jego zwolennicy organizowali wielotysięczne protesty. W lutym 2008 r. skarżący wydali wspólne – podpisane nazwiskami oraz nazwami swych stanowisk – oświadczenie wyrażające sprzeciw wobec fałszerstw wyborczych i zażądali reakcji międzynarodowych, co zostało upublicznione w mediach. Już następnego dnia po wydaniu oświadczenia minister wydał zarządzenie pozbawienia ich zajmowanych stanowisk, odwołując się do ustawy o służbie dyplomatycznej, stanowiącej, że dyplomata nie może wykorzystywać oficjalnych okazji ani stanowiska dla wspierania partii politycznych czy organizacji pozarządowych, ani też w inny sposób manifestować swych poglądów politycznych i religijnych.

Skarżący wnosili powództwa cywilne i odwoływali się do sądów administracyjnych. Jednak sądy ani nie uznały pozbawienia skarżących zajmowanych stanowisk za bezprawne, ani nie przyznały im odszkodowań, uznając, iż przez oficjalne podpisy skarżący wykorzystali swoje stanowiska w celu manifestacji swoich poglądów politycznych, a ich zdymisjonowanie była zgodne z prawem krajowym, w tym z konstytucją.

W skardze do ETPC skarżący podnieśli, że ich zdymisjonowanie stanowiło naruszenie art. 10 EKPC. Skarżący twierdzili, że ingerencja w ich prawo do wolności wypowiedzi była dokonana w celu uzasadnionym prawem (konkretnie w celu ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego), jednak ich odwołanie nie było *expressis verbis* przewidziane przez ustawę, ani nie było konieczne w społeczeństwie demokratycznym.

Trybunał uznał, że odwołanie skarżących ze stanowisk po wydaniu przez nich publicznego oświadczenia krytykującego rząd stanowiło ingerencję w ich wolność wypowiedzi. W ocenie ETPC ustawodawstwo armeńskie było w tej kwestii wystarczająco jasne i spełniało w tym zakresie standardy Konwencji. W szczególności przepisy ustawy o służbie dyplomatycznej stanowiły o odwołaniu dyplomaty z urzędu w razie przekroczenia określonych granic. Sąd administracyjny słusznie zauważył, że skarżący wypełniali wręcz łącznie dwa kryteria ustawowe: dopuścili się „w inny sposób manifestowania swych poglądów" oraz „wykorzystali w tym celu oficjalne okazje i stanowiska". Zdaniem ETPC obie kategorie były sformułowane w sposób dostatecznie jasny i przewidywalny, a skarżący musieli wiedzieć na jakie konsekwencje się narażają. Mogli też skorzystać z porady prawnej, bądź zrezygnować z wydania oświadczenia. Trybunał zgodził się z krajowym sądem administracyjnym, że skarżący, wydając – podpisane nazwiskami oraz nazwami stanowisk – wspólne oświadczenie wyrażające sprzeciw wobec fałszerstw wyborczych i zawierające żądanie reakcji międzynarodowych, niewątpliwie zaangażowali się politycznie.

Trybunał zauważył, że odwołania miały miejsce podczas kryzysu politycznego i podkreślił, że urzędnicy mają prawo do wolności wypowiedzi. Uznał jednak, że władze krajowe mogą ograniczyć aktywność polityczną urzędników w celu zapewnienia neutralnej politycznie służby cywilnej. Zdaniem ETPC odwołanie skarżących ze stanowisk było środkiem surowym, ale nie nieproporcjonalnym.

Trybunał większością głosów (6 do 1) orzekł, że odwołanie skarżących z zajmowanych stanowisk było uzasadnione i proporcjonalne. Tym samym nie nastąpiło naruszenie art. 10 EKPC.